

Стойко намѣтналъ филонъ отъ църква и на оброка дошелъ да четѣ — дано се свети Костадинъ посмили и село отъ болесть отърве.

Дълго сѫ молба чинили отъ сутринъ до икиндия, до гдѣ кладата почне да гаснѣй. А по хладъ, слѣдъ като оброци изели и плоски съ вино допили — вито се хорѣ, край гаснещъ огънь подели.

Немой гайда за мигъ гласъ си да поспрѣ, немой никой отдихъ малѣкъ отъ хорото да стори, че не се знае кого е нарочилъ свети Костадинъ да хване.

Запотени, съ замжтени отъ умора погледи тѣ погледватъ жаравата покрила се съ пепель, че знае се, кога пепель жаравата покрие, нѣкой ще прѣгази на бoso огъня.

Загрижени старци отъ страна поглеждатъ: всѣки моли неговото чедо да се не случи.

И когато никой не се надѣвалъ, че свети Костадинъ ще прѣхване Дамяна — Дамянъ първи, съ боси крака въ огнището се спустналъ; махналъ ржцѣ и огъня на кръстъ прѣгазилъ.

Отъ тогазъ Дамянъ е знахаръ нарѣченъ и отъ всички колиби и села цѣръ за болка идвали при него да дирятъ.

Болесть ли невѣрна нѣкого прихване — Дамяна ще тѣрси; нѣкому ли се имане открадне — той ще гадай и познай крадеца; заболѣй ли отъ запой подѣвка — Дамянъ съ билки запояване развалия. Кѫщата му денъ и ноќь порта не затваря.

Ала затжгувалъ Дамянъ. Поврага чужди болки и несрѣти, кога свойта неможешъ да махнешъ. Ималъ и той болка на душа: първа севда горѣла сърдце му, първа обичъ изгубена прѣзъ мора.